

Briselē, 30.6.2021.
COM(2021) 352 final

2021/0173 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Konvencijā par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz lēmumu par robežu noteikšanu un ieteikumu par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras pacēluma aizsargājamās jūras teritorijas (*NACES MPA*) pārvaldību

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis ir priekšlikums lēmumam, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļas jūras vides aizsardzības komisijā saistībā ar to, ka paredzēts pieņemt lēmumu par robežu noteikšanu un ieteikumu par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras pacēluma aizsargājamās jūras teritorijas (*NACES MPA*) pārvaldību atbilstoši Konvencijai par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā (“*OSPAR* konvencija”).

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. *OSPAR* konvencija

OSPAR konvencijas mērķis ir Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļas jūras teritoriju aizsargāt no cilvēka darbību nelabvēlīgās ietekmes, lai pasargātu cilvēka veselību, saglabātu jūras ekosistēmas un, ja iespējams, atjaunotu nelabvēlīgi ietekmētas jūras teritorijas. Konvencijai ir 16 līgumslēdzējas puses: Beļģija, Dānija, ES¹, Somija, Francija, Vācija, Islande, Īrija, Nīderlande, Norvēģija, Portugāle, Spānija, Zviedrija, Apvienotā Karaliste, Luksemburga un Šveice. Konvencija bija pieejama parakstīšanai Oslo un Parīzes komisijas ministru sanāsmē Parīzē 1992. gada 22. septembrī, un tā stājās spēkā 1998. gada 25. martā.

2.2. *OSPAR* komisija

OSPAR komisijas (kas izveidota saskaņā ar konvencijas 10. pantu) sastāvā ir katras līgumslēdzējas puses pārstāvji; tā tiek regulāri un jebkurā laikā, kad to prasa īpaši apstākļi. Tās pienākumi ir šādi: pārraudzīt konvencijas īstenošanu un pārskatīt jūras teritorijas stāvokli, pieņemto pasākumu efektivitāti, prioritātes un jebkādu papildu vai atšķirīgu pasākumu nepieciešamību.

Saskaņā ar konvencijas 20. pantu katrai līgumslēdzējai pusei komisijā ir viena balss. ES ir tiesības uz tādu balsu skaitu, kas ir vienāds ar to ES dalībvalstu skaitu, kuras ir konvencijas līgumslēdzējas puses. ES neizmanto savas balsstiesības, kad savas balsstiesības izmanto tās dalībvalstis, un otrādi.

Saskaņā ar konvencijas 15. panta 3. punktu komisija konvencijas grozījumus pieņem ar līgumslēdzēju pušu vienprātīgu balsojumu.

2.3. Paredzētais *OSPAR* komisijas akts

OSPAR komisijai ikgadējā ministru sanāsmē 2021. gada 1. oktobrī jāpieņem lēmums par robežu noteikšanu un ieteikums par *NACES MPA* pārvaldību (“paredzētie akti”).

Ar paredzēto *OSPAR* lēmumu par robežu noteikšanu tiks izveidota *NACES MPA*, proti, tiks norādītas tās robežu ģeogrāfiskās koordinātas (ģeogrāfiskais platums/garums). Paredzētā *OSPAR* ieteikuma par *NACES MPA* pārvaldību mērķis ir palīdzēt *OSPAR* līgumslēdzējām pusēm pieņemt pasākumus nolūkā aizsargāt un saglabāt jūrasputnus un ekosistēmas, t. sk. to biodaudzveidību un procesus, kas atbalsta šīs populācijas saskaņā ar vispārējiem un konkrētiem saglabāšanas mērķiem, kuri izklāstīti minētā ieteikuma pielikumā.

Apliecinotās zinātniskās analīzes, kas tika veiktas, lai noteiktu, cik nozīmīga šī teritorija ir kā barošanās vieta jūrasputniem, ir izklāstītas visaptverošā dokumentā, kurš publicēts 2020. gada

¹ Padomes Lēmums 98/249/EK (1997. gada 7. oktobris) attiecībā uz Konvencijas par Ziemeļaustrumatlantijas jūras vides aizsardzību noslēgšanu (OV L 104, 3.4.1998., 1. lpp.).

decembrī². Ja tā tiks noteikta, ierosinātā *MPA*, kas aptver gandrīz 600 000 km² (Francijas izmēram atbilstoša teritorija), *OSPAR* tīklā būtu lielākā *MPA* un kļūtu par astoto kopīgi noteikto *MPA* *OSPAR* jūras teritorijas apgabalā, kas atrodas ārpus valstu jurisdikcijas.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIENĒM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Atkārtoti ir atzīta nepieciešamība aizsargāt jūras biodaudzveidību un ekosistēmas, arī jūras teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas. Padomes 2020. gada oktobrī pieņemtajos secinājumos par Komisijas paziņojumu “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu” aicināts Biodaudzveidības konvencijas pušu 15. konferencē izvirzīt vērienīgus mērķus un pausts atbalsts mērķim aizsargāt vismaz 30 % ES jūras teritorijas, no kuras viena trešdaļa, proti, 10 % ES jūras teritorijas, ir jāaizsargā stingri. Tajos arī uzsvērts, ka tas ir mērķis, kas dalībvalstīm jāasniedz kopīgi, un atzīts, ka steidzami jāpastiprina centieni, lai nodrošinātu visu aizsargājamo teritoriju efektīvu apsaimniekošanu, noteiktu skaidrus saglabāšanas mērķus un pasākumus, kā arī tos pienācīgi uzraudzītu un stiprinātu. Turklāt tajos uzsvērts, cik svarīgi ir meklēt sinerģiju un papildu ieguvumus ar daudzpusējiem vides nolīgumiem, kas saistīti ar biodaudzveidību, piemēram, *OSPAR*, un integrēt biodaudzveidības apsvērumus un mērķus attiecīgajos starptautiskajos un reģionālajos procesos. Šajā sakarā tie apstiprina ES atbalstu tam, lai 2021. gadā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*) tiktu noslēgts vērienīgs juridiski saistošs starptautisks nolīgums par jūras biodaudzveidību teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas (*BBNJ*). Visbeidzot, tajos atkārtoti pausts ES atbalsts tam, lai Antarktiskas jūras dzīvo resursu saglabāšanas komisijā tiktu noteiktas trīs plašas aizsargājamās jūras teritorijas Dienvidu okeānā.

Saistībā ar oktobrī plānoto *OSPAR* ministru sanākumi ir vajadzīga Savienības nostāja, jo paredzētais *OSPAR* lēmums par robežu noteikšanu, kas jāpieņem kopā ar ieteikumu par *MPA* pārvaldību, ir juridiski saistošs teksts. Lai arī ieteikums nav juridiski saistošs, tiek ierosināts ar Savienības nostāju aptvert abus “paredzētos aktus”, jo tie ir cieši saistīti. Tā kā tie atvieglos ES starptautisko saistību un mērķu īstenošanu un uzlabos vides aizsardzību, tiek ierosināts Savienībai atbalstīt lēmuma un ieteikuma pieņemšanu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu”.

Jēdziens “lēmumi ar juridiskām sekām” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

OSPAR komisija ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, *OSPAR* konvenciju.

Lēmums, ko *OSPAR* komisija ir aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām, jo saskaņā ar *OSPAR* konvenciju (13. panta 2. punkts) visi *OSPAR* lēmumi līgumslēdzējām pusēm ir juridiski saistoši. Lai gan ieteikumi nav juridiski saistoši, šajā gadījumā *OSPAR* ieteikums par

² <https://www.ospar.org/documents?v=43885>.

NACES MPA pārvaldību ir cieši saistīts ar OSPAR lēmumu par robežu noteikšanu, un tāpēc ir lietderīgi uz tiem attiecināt vienu Savienības nostāju.

Paredzētie akti nepapildina un negroza OSPAR konvencijā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmuma, kas pieņemams saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no paredzētā akta, par kuru nostāja Savienības vārdā jāieņem, mērķa un satura. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz vides aizsardzību.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 192. panta 1. punktam saistībā ar 218. panta 9. punktu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Konvencijā par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā Eiropas Savienības vārdā jāpieņem attiecībā uz lēmumu par robežu noteikšanu un ieteikumu par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras pacēluma aizsargājamās jūras teritorijas (*NACES MPA*) pārvaldību

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Konvencija par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā³ (“konvencija”), kuras līgumslēdzēja puse ir Savienība, stājās spēkā 1998. gada 25. martā.
- (2) Saskaņā ar konvencijas 10. panta 3. punktu komisija, kas izveidota ar konvencijas 10. panta 1. punktu (“*OSPAR* komisija”), var pieņemt lēmumus un ieteikumus saskaņā ar konvencijas 13. pantu.
- (3) *OSPAR* komisijai 24. sesijā/sanāksmē 2021. gada 1. oktobrī jāpieņem lēmums par robežu noteikšanu un ieteikums par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras pacēluma aizsargājamās jūras teritorijas (“*NACES MPA*”) pārvaldību.
- (4) Paredzētais *OSPAR* komisijas lēmums izveido *NACES MPA*, proti, norāda tās robežas.
- (5) *OSPAR* komisijas paredzētā ieteikuma mērķis ir palīdzēt līgumslēdzējām pusēm īstenot darbības un pieņemt pasākumus nolūkā sasniegt ieteikuma pielikumā izklāstītos saglabāšanas mērķus.
- (6) Abi paredzētie *OSPAR* komisijas akti ir cieši saistīti, un tāpēc ir lietderīgi uz tiem attiecināt vienu Savienības nostāju.
- (7) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā ir jāpieņem *OSPAR* komisijā, jo minētās komisijas pieņemtais lēmums būs Savienībai saistošs,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāpieņem *OSPAR* komisijas 24. sesijā/sanāksmē, ir atbalstīt lēmuma par robežu noteikšanu un ieteikuma par Ziemeļatlantijas straumes un Jevlanova jūras pacēluma aizsargājamās jūras teritorijas (*NACES MPA*) pārvaldību pieņemšanu.

³ OV L 104, 3.4.1998., 2. lpp.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.
Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*